



MØTEPROTOKOLL

Stavanger bispedømmeråd 2017-2019

Dato: 14.12.2017 kl. 9:30
Sted: Stavanger bispedømmekontor, Lagårdsveien 44, Stavanger
Arkivsak: 17/01934

Tilstede: Anne Lise Ådnøy (fungerende biskop)
Sofie Braut
Lars-Tore Anda
Rolf Magne Haukalid
Leif Christian Andersen
Marie Klakegg Grastveit
Jostein Ådna
Marit Sofie Teistedal Vikre
Arne Jon Myskja

Møtende varamedlemmer: Torhild Nødland, med stemmerett

Forfall: Ivar Braut
Gyrid Espeland

Andre: Morten Olsen, sak 45/17
Kristin Sunde Jakobsen, sak 47/17
Tor Magne Nesvik, sak 48/17
Geir Skårland, alle saker
Jorunn Kraft Vistnes, alle saker
Gunnar Rønnestad, alle saker, unntatt sakene 43/17 - 45/17

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

[43/17](#) Møteinnkalling Stavanger bispedømmeråd 2017-2019 14.12.2017

Saker til behandling

[44/17](#) Årsplan 2018

[45/17](#) Budsjett 2018

[46/17](#) Svar på høring om forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn.
Annen gangs behandling.

- [47/17](#) Oppstart av arbeid med ny prostiinndeling i Stavanger bispedømme
- [48/17](#) Sluttrapport og vedtak i fellesrådet om prosjektet "Kirken i Stavanger mot 2020"
- [49/17](#) Valg av leder og nestleder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 - 31.12.2019

Orienteringssaker

- [50/17](#) Stiftsdirektørens rapport desember 2017
- [51/17](#) Visitasforedrag og utfordringer til kyrkjelydane

Godkjenning av innkalling og saksliste

43/17 Møteinnkalling Stavanger bispedømmeråd 2017-2019 14.12.2017

Votering
Enstemmig.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Saker til behandling

44/17 Årsplan 2018

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet vedtar den foreslåtte årsplanen for 2018, med de endringene som kom fram i møtet.

Votering
Enstemmig.

Vedtak

Bispedømmerådet vedtar den foreslåtte årsplanen for 2018, med de endringene som kom fram i møtet.

45/17 Budsjett 2018

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet vedtar administrasjonens forslag til budsjett 2018.

Votering
Enstemmig.

Vedtak

Bispedømmerådet vedtar administrasjonens forslag til budsjett 2018.

46/17 Svar på høring om forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn. Annen gangs behandling.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd avgir svar på høringen om forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn i samsvar med saksframlegget, samt de avstemninger og endringer som ble gjort i møtet.

Møtebehandling og voteringer

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 6, 8, 18 og § 1.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd viser til at Kirkemøtet tidligere har gått inn for at Stortinget bør regulere Den norske kirke i en egen lov. Vi finner ingen grunn til å problematisere at kirkeloven blir tatt inn i én felles og helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn. Vi er enig i at de materielle vurderingene av reguleringsbehovet vil være det samme enten «kirkeparagrafene» gis i en egen lov eller i en felles lov.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene, jf. kap. 7 og § 1.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd finner at lovens formål, som skal dekke både bestemmelsene om Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn, er hensiktsmessig. Vi støtter forslaget og anser en slik formålsbestemmelse som viktig.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn", jf. kap. 7 og § 1.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om at loven skal definere tros- og livssynssamfunn i samsvar med lovutkastet § 1 annet og tredje ledd.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves, jf. kap. 18 og §§ 2 og 3.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Uenig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	-------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd er enig i at forrangsbestemmelsen for Den norske kirke bør oppheves, men vi går imot forslaget om at den lovregulerte ordningen med barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves.

Vi mener at tros- og livssynssamfunn bør ha lovhjemmel til å få opplysninger om medlemmers barn også før disse er meldt inn som medlemmer, slik at tros- og livssynssamfunn kan invitere medlemmers barn til dåp, trosopplæring mv. Vi antar at en slik ordning, av personvern hensyn, krever hjemmel i lov.

Forslag om regulering av inn- og utmelding av tros- og livssynssamfunn

Stavanger bispedømmeråd støtter at bestemmelsen om at den som er over 15 år, kan melde seg inn i eller ut av tros- eller livssynssamfunn, videreføres. Videre støtter vi forslaget om å harmonisere bestemmelsene i trossamfunnsloven med barneloven og barnekonvensjonens bestemmelser om barnets rett til å bli hørt i saker som gjelder deres religiøse tilhørighet.

Vi er enig i forslaget om at barn som har fylt 12 år, må gi samtykke til inn- og utmelding.

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om at tros- og livssynssamfunnene selv fastsetter vilkår for medlemskap og fremgangsmåte for innmelding i samfunnet, slik at loven fortsatt skiller mellom krav knyttet til medlemskap etter samfunnets interne regler og lovgitte

krav til medlemskap som utløser en rett til tilskudd etter loven. Vi anser det som hensiktsmessig å presisere i loven at utmelding alltid skal kunne skje skriftlig, slik det i dag er gjort i kirkeloven § 3 nr. 8.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år, jf. kap. 7 og § 3.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Uenig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
-------------	-------	--------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd mener at kravet for registrering som tros- og livssynssamfunn om at samfunnet skal ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år, er satt for høyt. Vi ønsker ikke å tallfeste antallskravet, men mener at departementet her bør lytte til synspunktene fra små tros- og livssynssamfunn.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap, jf. kap. 7 og § 3.

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
-------------	------	--------------------------------------	--------

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Dersom det settes et krav om et antall medlemmer for registrering av tros- og livssynssamfunn, mener Stavanger bispedømmeråd at det er viktig at det åpnes for at lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller, jf. kap. 7 og § 3.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
-------------	------	--------------------------------------	--------

Dersom det settes et krav om et antall medlemmer for registrering av tros- og livssynssamfunn, mener Stavanger bispedømmeråd det er viktig at det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller.

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
-------------	------	--------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om at et tros- eller livssynssamfunn må være registrert for å ha tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett.

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke, jf. kap. 13 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om at staten overtar kommunenes finansieringsansvar for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år, jf. kap. 14 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Uenig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	-------	---------------------------------------------	--------

Som tilskuddstellende medlem i henhold til lovforslaget regnes bare person som a) har fylt 15 år, b) selv har meldt seg inn, eller som har blitt innmeldt av foreldre eller verge, c) er bosatt i riket, og som d) ikke er medlem i Den norske kirke eller annet registrert tros- og livssynssamfunn.

Forslaget om at tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år, medfører for det første at den lovfestede tilhørighetsordningen etter departementets syn ikke lenger anses som nødvendig. For det andre innebærer det at medlemmer av tros- og livssynssamfunn, meldt inn i tråd med lovforslagets bestemmelser, som er under 15 år ikke vil være tilskuddstellende.

Selv om departementet presiserer at tilskuddet til trossamfunnet også kan benyttes til arbeid rettet mot barn og unge, som trosopplæring, vil en finansieringsordning som ikke inkluderer barn og unge under 15 år, kunne oppfattes som et signal om at barn og unge som er medlemmer av tros- eller livssamfunnet ikke «teller med». Flere tros- og livssynssamfunn har aktiviteter rettet mot barn og unge, og det kan da oppfattes som om dette arbeidet ikke anses som støtteberettiget, selv om departementet presiserer at dette ikke er tilfelle.

Stavanger bispedømmeråd mener at tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes for alle personer som selv har meldt seg inn, eller som har blitt innmeldt av foreldre eller verge, er bosatt i riket og som ikke er medlem i Den norske kirke eller annet registrert tros- og livssynssamfunn, det vil si uten at det innføres et alderskrav for tilskudd.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke, jf. kap. 14 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd er enig i at satsen per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke.

12. Tilskudd til investeringer i Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd viser til at dagens bestemmelser om hvilke utgifter til antikvarisk vedlikehold av kirkebygg som skal holdes utenom tilskuddsgrunnlaget til andre tros- og livssynssamfunn har vært vanskelig å operasjonalisere. Derfor støtter vi departementets forenklingstiltak hvor det fastsettes at investeringskostnader til kirkebygg fra før 1900 skal kunne holdes utenom grunnlaget.

Av hensyn til likebehandling, anbefaler vi at departementet også legger til rette for at andre tros- og livssynssamfunn kan få tilskudd til kirkebygg fra før 1900.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter at oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige ikke skal inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn.

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn, jf. kap. 14 og § 4.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om at utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling ikke skal inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn. Vi støtter at Kongen i forskrift kan gi nærmere bestemmelser om fastsetting av tilskuddssatsen, herunder presisere hva som ikke skal medregnes i reguleringsgrunnlaget.

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, jf. kap. 15 og § 6.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om at samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten, jf. kap. 17 og § 7.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om å overlate til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter lov og å føre tilsyn med virksomheten.

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete, jf. kap. 17 og § 7.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om at fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete.

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven, jf. kap. 8 og §§ 8 – 16.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter at det gis særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven.

Vi støtter også at det fastsettes en formålsbestemmelse for kapittel 3 om «å legge til rette for at Den norske kirke forblir en demokratisk og landsdekkende evangelisk-luthersk folkekirke.» Formålsbestemmelsen svarer godt til omtalen i Grunnloven § 16 og er i samsvar med Den norske kirkes målsetting om å være en demokratisk og landsdekkende evangelisk-luthersk folkekirke.

Følgende tillegg, foreslått av Leif Christian Andersen, fikk 8 av 10 stemmer:

Stavanger bispedømmeråd mener at § 9 bør inneholde en beskrivelse av soknets oppgaver, f.eks. slik det finnes i den svenske kirkeloven: «Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission».

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse, jf. kap. 8 og §§ 10 og 11.

Følgende ble vedtatt med 6 av 10 stemmer:

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter at Kirkemøtet opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, og menighetsrådet på vegne av soknet, når det ikke er fastsatt i medhold av § 10 annet ledd at myndigheten er lagt til et annet organ.

Det er viktig at lovbestemmelsen i § 10 annet ledd slår fast at Kirkemøtet har myndighet til å gi nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og

om valg til disse. Vi mener det ikke kan være noen andre enn Kirkemøtet som vil kunne gi bestemmelser om disse forholdene. Vi støtter samtidig og understreker at Kirkerådet ikke skal kunne treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tilligger organer for soknet å gjøre.

Vi er enig i at det ikke er til å unngå at Den norske kirkes egne organer vil måtte ta et større ansvar for selv å videreføre en ønsket balanse mellom ulike elementer i eller perspektiver på kirkens organisering, eller eventuelt gjøre endringer i myndighetsfordeling mv. Vi kan ikke se at dette er noe statlige myndigheter fortsatt skal ivareta på vegne av kirken.

Følgende fikk 4 av 10 stemmer:

Stavanger bispedømmeråd støtter at Kirkemøtet opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke. Samtidig mener vi at både menighetsrådet og et kirkelig fellesråd skal kunne opptre på vegne av soknet, når det ikke er fastsatt i medhold av § 10 annet ledd at myndigheten er lagt til et annet organ. Hvilke oppgaver som skal ligge til soknets organer må framgå av loven, sammen med en beskrivelse av myndighetsfordelingen mellom organene. Vi mener også at bispedømmet som forvaltningsnivå og bispedømmerådene som forvaltningsorgan også må nevnes i loven.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

19 a. Liturgimyndigheten

Stavanger bispedømmeråd viser til at lovbestemmelsen om Kirkemøtets liturgimyndighet er utformet slik at liturgimyndigheten ikke forstås som tildelt Kirkemøtet av Stortinget, men bekrefter at Kirkemøtet besitter denne myndigheten i kraft av sin rolle som trossamfunnet Den norske kirkes øverste representative organ. Vi deler vurderingen at om det kan være grunn til å videreføre bestemmelsen om liturgimyndighet som følge av at det i lovforslaget er lagt opp til en viss regulering av Kirkemøtets myndighet, først og fremst for å tydeliggjøre forholdet mellom soknene og Kirkemøtets myndighet.

19b. Forslag om kirkelig stemmerett

Stavanger bispedømmeråd anser kirkelig stemmerett som et viktig kjennetegn på at Den norske kirke er og forblir en demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Etter vår vurdering bør kirkelig stemmerett forankres i loven. Vi gir derfor vår tilslutning til forslaget om at kirkelig stemmerett lovreguleres og at Kirkemøtet gir bestemmelser om valgbarhet, tap av valgbarhet og uttreden av kirkelige organer i tråd med lovutkastet § 11 første ledd.

19 c. Forslag om kirkevalg i nærhet av offentlige valg

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om å videreføre bestemmelsen om at kirkelige valg holdes samtidig med, og i lokaler i umiddelbar nærhet av, offentlige valg, jf. lovutkastet § 11 annet ledd. Forslaget bidrar til å legge til rette for at det kirkelige demokratiet ivaretas i tråd med kirkeparagrafenes formålsbestemmelse. Vi understreker samtidig at dette er et forslag som medfører økonomiske konsekvenser, og forutsetter at departementet viderefører et særskilt tilskudd til Den norske kirke for å kunne gjennomføre slike valg.

19 d. Forslag om prestenes, prostenes og biskopenes tjeneste mv.

Følgende ble vedtatt med 6 av 10 stemmer:

Den norske kirkes landsdekkende karakter tilsier at loven bør inneholde en bestemmelse om at hvert sokn skal være betjent av prest og hvert bispedømme av biskop. For å sikre Kirkemøtets frihet til å organisere hensiktsmessige geografiske enheter mellom soknet og bispedømmet, mener vi at bestemmelsen ikke bør inneholde en regel om at hvert prosti skal betjenes av prost.

Stavanger bispedømmeråd støtter også departementets forslag om å videreføre lovbestemmelsen om at prestetjenesten skal organiseres slik at prestene kan utøve sin

tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser, jf. forslag til § 14 annet ledd.

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til at realitetene i de aktuelle bestemmelsene i lovutkastet § 14 tredje og fjerde ledd i en overgangsperiode, videreføres.

Følgende fikk 4 av 10 stemmer:

Den norske kirkes landsdekkende karakter tilsier, etter Stavanger bispedømmeråds mening, at loven bør inneholde en bestemmelse om at hvert sokn skal være betjent av prest og hvert bispedømme av biskop. Stavanger bispedømmeråd støtter også bestemmelsen om at hvert prosti skal betjenes av prost.

Stavanger bispedømmeråd støtter departementets forslag om å videreføre lovbestemmelsen om at prestetjenesten skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser, jf. forslag til § 14 annet ledd.

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til at realitetene i de aktuelle bestemmelsene i lovutkastet § 14 tredje og fjerde ledd i en overgangsperiode, videreføres.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

19 e. Forslag knyttet til Den norske kirkes medlemsregister

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til at det tas inn en særskilt bestemmelse om Den norske kirkes medlemsregister. Medlemsregisterets størrelse og forhold til personopplysningsloven tilsier at det bør gis en tydelig lovhjemmel for registeret.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg, jf. kap. 8 og § 13.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til at lovbestemmelsen om at kirkene er soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag, videreføres.

Vi er enig i at Kirkemøtet bør gis hjemmel til å gi regler som erstatter bestemmelsene i dagens kirkelov §§ 18 - 21 om krav til kirke, forvaltning av kirke og tilhørende fond, kirkens inventar og utstyr, og om bruk av kirke, herunder betaling for bruk.

20 a. Forslag om at forbudet mot bygging nærmere kirke enn 60 meter i spredtbygd område ikke videreføres

Stavanger bispedømmeråd anmoder om at bestemmelsen i kirkeloven § 21 med forbud mot bygging nærmere kirke enn 60 meter i spredtbygd område videreføres i formell lov. Kirkebyggene er viktige kulturminner og har en arkitektonisk verdi som trenger et vern mot for nær bebyggelse. Det er i dag et stort press mot arealene ved kirkebyggene, og et fortsatt byggeforbud vil sikre kirkestedenes karakter og verdi. Vi mener at hensynet til kirkebyggenes omgivelser ikke i tilstrekkelig grad kan ivaretas gjennom ordinære innflytelsesmuligheter i kommunale reguleringsaker og byggesaksbehandling.

20 b. Innsigelsesrett mot kommunale reguleringsplaner

Stavanger bispedømmeråd ser at det kan være uklart om Den norske kirke vil ha innsigelsesrett mot kommunale reguleringsplaner som på en uheldig måte berører kirkebygg

og gravplasser. Denne innsigelsesretten var opprinnelig knyttet opp mot den rollen og funksjonen som biskop og bispedømmeråd hadde som statlig fagorgan med forvaltningsansvar knyttet til kirkebygg og gravplasser. Vi vil be om at denne innsigelsesretten etter plan- og bygningsloven klargjøres og videreføres. Det vil imidlertid være hensiktsmessig at innsigelsesretten for gravplassene ligger til fylkesmannsembetene dersom disse skal overta bispedømmerådernes rolle i gravplass-sakene.

Riksantikvaren har fortsatt innsigelsesrett i forhold til kirkebyggene som kulturminner. Vi legger imidlertid til grunn at Den norske kirke trenger en hjemmel i formell lov for å kunne ha innsigelsesrett i forhold til reguleringsplaner som berører alle kirkebygg, uavhengig av byggets alder og status som kulturminne.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentleglova og arkivlova skal gjelde for kirken, jf. kap. 8 og § 16.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om at det overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentleglova og arkivlova skal gjelde for kirkelige organer.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent, jf. kap. 10 og § 12.

Følgende ble vedtatt med 7 av 10 stemmer :

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter forslaget om at Kirkemøtet skal kunne bestemme at medlemmer av Den norske kirke skal betale medlemskontingent. Vi mener at en slik ordning vil sikre flere inntektskilder for Den norske kirke. Dessuten vil det være ønskelig at kirken skal ha mulighet til å finansiere virksomhet ut over det som staten (og eventuelt kommunene) får ansvar for å finansiere.

Følgende fikk 3 av 10 stemmer:

Stavanger bispedømmeråd går imot forslaget om at Kirkemøtet skal kunne bestemme at medlemmer av Den norske kirke skal betale medlemskontingent. Vi mener at en slik ordning i fremtiden vil kunne undergrave prinsippet om statens aktivt støttende tros- og livssynspolitikk som følger av Grunnloven § 16.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres, jf. kap. 8 og § 9.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd gir sin tilslutning til at soknenes og Den norske kirkes rettslige handleevne videreføres gjennom lovutkastet § 9 første og annet ledd.

Stavanger bispedømmeråd legger til grunn at Kirkemøtet fortsatt selv vil kunne opprette kategorialmenigheter og eventuelt valgmenigheter som vil være å anse som egne rettssubjekter, også uten hjemmel i lov tilsvarende gjeldende kirkelov § 2 siste ledd. Dersom

det er tvilsomt om disse vil være å anse som rettssubjekter, ber vi departementet å vurdere hvordan disse enhetene kan ivaretas i en ny lovgivning.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at

a) dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre eller mener du at

b) staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke, jf. kap. 9 og § 12 (alternativer)?

Følgende svaralternativ ble vedtatt med 6 av 10 stemmer:

Forslag a): Videreføring av dagens delte finansieringsansvar mellom stat og kommune.

Stavanger bispedømmeråd støtter at dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene bør føres videre.

Vi legger til grunn at det er viktig med nærhet og relasjoner mellom sokn og kommune. Denne nærheten synliggjøres og bekreftes gjennom et fortsatt kommunalt finansieringsansvar for soknenes virksomhet.

På flere områder har sokn og kommune felles interesser, særlig i forhold til kirkebygg og gravplasser. Der er også sammenfallende interesser i forhold til soknenes øvrige virksomhet, som for eksempel barne- og ungdomsarbeid og annet diakonalt arbeid.

Et delt finansieringsansvar mellom stat og kommune sikrer kontinuitet og stabilitet i Den norske kirkes finansiering. En kombinasjon av statlig og kommunal finansiering bidrar også til at Den norske kirke har tilgang til flere ulike finansieringskilder, noe som også vil sikre stabilitet og kontinuitet i soknenes virksomhet.

Den kommunale finansieringen sikrer et nært samarbeid mellom kommunene og kirken, og bidrar til økonomisk selvstendighet lokalt. Slik økonomisk selvstendighet styrker dessuten soknets organer, både ved at soknets organer må begrunne sine behov overfor kommunen og at de selv kan forvalte tildelte midler.

Følgende svaralternativ fikk 4 av 10 stemmer:

Forslag b): Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke

Stavanger bispedømmeråd støtter at staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Vi vil fremheve viktigheten av at den norske kirke selv skal kunne organisere seg på en tjenlig måte lokalt, uten å være bundet av kommunestrukturen. En fortsatt kommunal finansiering av virksomheten i soknene, vil trolig begrense mulighetene til å etablere fellesorgan for soknene som har et større virkeområde enn de soknene som ligger i kommunen.

Kommunal finansiering begrenser også mulighetene for en helhetlig og samordnet organisering av Den norske kirke.

Full statlig finansiering av Den norske kirke vil bidra til en forenkling av finansieringsordningen for Den norske kirke. I dag brukes betydelige ressurser ved at lokale kirkelige organer i alle kommuner skal innhente årlige bevilgninger fra kommunene.

Vi vil også fremheve de effektiviseringsmulighetene som ligger i det at bevilgningene til Den norske kirke i sin helhet kommer fra staten. En slik finansieringsordning gir kirken mulighet til å foreta samlede og helhetlige vurdering av ressursbruken på alle nivåer i kirken. Vi anser dessuten at ønsket om en felles arbeidsgiverlinje i Den norske kirke best kan oppnås gjennom fortsatt statlig finansiering.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Stavanger bispedømmeråd mener at staten må ta et tydelig økonomisk ansvar for sikring og vedlikehold av kirkebygg med store kulturminneverdier.

Stavanger bispedømmeråd legger til grunn at den foreslåtte paragraf 12 (henholdsvis fjerde og andre ledd) bør utvides slik at det tydeliggjøres hvilket finansieringsansvar som staten og eventuelt kommunen har i forhold til soknenes virksomhet. Det aller meste av beskrivelsen av kommunens finansieringsansvar overfor soknet etter gjeldende kirkelov § 15 bør tas inn i den nye loven om tros- og livssynssamfunn.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter at tros- og livssynssamfunn fortsatt skal ha vigselsrett og slutter seg til de foreslåtte endringene i ekteskapsloven.

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og – forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Enig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd støtter at den lokale kirke fortsatt skal ha ansvaret for gravplassforvaltningen. Dagens gravferdsforvaltning blir ivaretatt på en profesjonell måte. Gravplassforvaltningen drevet av Den norske kirke fungerer i de fleste tilfelle meget godt.

Den historiske tilknytningen mellom kirkebygg og gravplasser, samt at svært mange gravplasser er kirkegårder rundt kirkebyggene, tilsier også at Den norske kirke skal ha ansvar for forvaltning og drift av gravplassene.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Enig/uenig:	Uenig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	-------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd er uenig i forslaget om at fylkesmannen etter søknad fra kommunen ved forskrift kan treffe vedtak om at ansvaret som lokal gravplassmyndighet etter

loven skal overføres kommunen. Endringsforslaget svekker i vesentlig grad hovedordningen med at soknet er lokal gravplassmyndighet. En ordning som den som er foreslått vil i realiteten avskjære soknet fra noen innflytelse på hvorvidt organet for soknet skal videreføre gravferdsmyndigheten eller om den skal overføres til kommunen. Vi ønsker derfor å videreføre dagens ordning, hvor en overføring skjer på grunnlag av en avtale, der begge parter er enige.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24.

Følgende ble vedtatt med 9 av 10 stemmer:

Enig/uenig:	Uenig	Viktig/ikke viktig/ingen oppfatning:	Viktig
--------------------	-------	---------------------------------------------	--------

Stavanger bispedømmeråd er uenig i at det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn. Med utgangspunkt i at soknet er eier både av kirke og i de fleste tilfeller gravplassen, kan det forsvares at godkjenningmyndigheten forblir i bispedømmerådet og at bispedømmerådet også er klageinstans.

I mange saker er det nødvendig å vurdere spørsmål om gravplass i tilknytning til det nærstående kirkebygg. Gravplassen omkranser ofte kirken. Tiltak som berører gravplassen har derfor ofte konsekvenser for kirken og motsatt. Mange steder anlegges nye gravplasser som en utvidelse av eksisterende kirkegård som omkranser en kirke. Stavanger bispedømmeråd mener at bispedømmerådet bør ha myndigheten til å godkjenne slike utvidelser, jf. gravferdsloven § 4.

Vi vil også peke på at når gravferdsloven plasserer gravferdsmyndighet til den lokale kirke, er det ikke unaturlig at også det regionale organet er kirkelig, nemlig bispedømmerådet.

Stavanger bispedømmeråd finner det uheldig at kremasjonsavgiften foreslås videreført. Dette oppfattes som en urettferdig avgift som opprettholder en umotivert forskjell mellom to former for gravferd. Vi merker oss at departementet vedgår at dette av de fleste oppfattes som urettferdig og at det er økonomiske argument som brukes for å opprettholde avgiften. Stavanger bispedømmeråd finner det urimelig at en bestemt del av gravferdsprosessen skal isoleres fra helheten og gjøres til gjenstand for brukerbetaling. Ytterligere urimelig blir det når denne avgiften varierer fra kommune til kommune. Vi anbefaler derfor at utgifter til bygging og drift av krematorier finansieres på annen måte.

Følgende vedtaksforslag fra Torhild Nødland fikk 1 stemme:

Stavanger bispedømmeråd er enig i at ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24.

Andre spørsmål

Følgende ble enstemmig vedtatt (10 stemmer):

Opplysningsvesenets fond

Departementet bebuder en egen stortingsmelding om Opplysningsvesenets fond, der ett blant flere sentrale drøftingstema vil være «om Den norske kirke bør få overført alle fondets verdier eller om fondets eiendommer bør fordeles mellom staten og Den norske kirke». Stavanger bispedømmeråd anser det som viktig at eierforholdet til Opplysningsvesenets Fond avklares.

Rett til fri fra arbeid

For at Den norske kirkes skal kunne forbli en demokratisk folkekirke bør det, etter Stavanger bispedømmeråds mening, videreføres en rett til fri fra arbeid for valgte medlemmer i Den norske kirkes organer. Av hensynet til likebehandling av alle tros- og livssynssamfunn mener vi at det også bør innføres slike regler for valgte ombud i alle tros- og livssynssamfunn.

Politiattest

Stavanger bispedømmeråd mener det er viktig at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn skal kunne kreve fremleggelse av barneomsorgsattest av person som lønnet eller ulønnet skal tilsettes, utføre oppgaver eller inneha tillitsverv der vedkommende vil ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige.

Vedtak

Stavanger bispedømmeråd avgir svar på høringen om forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn i samsvar med saksframlegget, samt de avstemninger og endringer som ble gjort i møtet.

47/17 Oppstart av arbeid med ny prostiinndeling i Stavanger bispedømme

Forslag til vedtak

Det etableres en arbeidsgruppe bestående av en prost, en sokneprest, en kirkeverge, en representant fra Presteforeningen, en representant fra et kirkelig fellesråd, ett medlem fra et menighetsråd og stiftsdirektøren. Stiftsdirektøren utpeker en sekretær for arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen foretar en helhetsvurdering av prostiinndelingen i Stavanger bispedømme, og bes legge fram en utredning til behandling i Stavanger bispedømmeråd.

Møtebehandling

Leif Christian Andersen la frem følgende forslag til vedtak:

Det etableres en arbeidsgruppe bestående av en prost, en sokneprest, en kirkeverge, en representant fra Presteforeningen, to representanter fra kirkelige fellesråd, ett medlem fra et menighetsråd og stiftsdirektøren. Stiftsdirektøren utpeker en sekretær for arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen foretar en helhetsvurdering av prostiinndelingen i Stavanger bispedømme, og bes legge fram en utredning til behandling i Stavanger bispedømmeråd.

Votering

Administrasjonens forslag til vedtak: 4 stemmer

Forslaget fra Leif Christiaan Andersen: 6 stemmer

Vedtak

Det etableres en arbeidsgruppe bestående av en prost, en sokneprest, en kirkeverge, en representant fra Presteforeningen, to representanter fra kirkelige fellesråd, ett medlem fra et menighetsråd og stiftsdirektøren. Stiftsdirektøren utpeker en sekretær for arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen foretar en helhetsvurdering av prostiinnvidlingen i Stavanger bispedømme, og bes legge fram en utredning til behandling i Stavanger bispedømmeråd.

48/17 Sluttrapport og vedtak i fellesrådet om prosjektet "Kirken i Stavanger mot 2020"

Forslag til vedtak

1. Bispedømmerådet tar sluttrapporten og vedtaket i Stavanger kirkelige fellesråd til orientering.
2. Bispedømmerådet er orientert om det videre arbeidet med organisering og samarbeid mellom menighetene i Stavanger og vil behandle enkeltsaker innen sitt mandat etter hvert som det blir aktuelt.
3. Bispedømmerådet vil bidra videre til kirkelig utvikling i Stavanger gjennom fortsatt nær kontakt med utviklingsarbeidet som viderefører prosjektet.

Votering

Enstemmig.

Vedtak

1. Bispedømmerådet tar sluttrapporten og vedtaket i Stavanger kirkelige fellesråd til orientering.
2. Bispedømmerådet er orientert om det videre arbeidet med organisering og samarbeid mellom menighetene i Stavanger og vil behandle enkeltsaker innen sitt mandat etter hvert som det blir aktuelt.
3. Bispedømmerådet vil bidra videre til kirkelig utvikling i Stavanger gjennom fortsatt nær kontakt med utviklingsarbeidet som viderefører prosjektet.

49/17 Valg av leder og nestleder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 - 31.12.2019

Forslag til vedtak

? velges til leder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 -31.12.2019.

? velges til nestleder for samme periode.

Møtebehandling

Stiftsdirektøren ledet møtet under behandlingen av denne saken.

Forslag til kandidater ble fremmet av rådsmedlemmene i møtet.

Votering

Valg av leder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 -31.12.2019:

Avstemning:

Lars-Tore Anda: 4 stemmer

Marie Klakegg Grastveit: 6 stemmer

Valg av nestleder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 -31.12.2019:

Første avstemning:

Jostein Ådna 5 stemmer

Leif Christian Andersen 5 stemmer

Andre avstemning:

Jostein Ådna 6 stemmer

Leif Christian Andersen 4 stemmer

Vedtak

Marie Klakegg Grastveit velges til leder for Stavanger bispedømmeråd for perioden 01.01.2018 -31.12.2019.

Jostein Ådna velges til nestleder for samme periode.

Orienteringssaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
50/17	17/02948-9	Stiftsdirektørens rapport desember 2017
51/17	17/00116-2	Visitastforedrag og utfordringar til kyrkjelydane

Votering

Enstemmig.

Vedtak

De framlagte sakene tas til orientering.